

Beszámoló a február 12-i workshopról

A Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete városligeti székházában „Új módszerű felnőttképzésekkel a munkahelyek megőrzéséért” mottóval életre-hívott rendezvényen elsősorban a textil-, textilruházati ill. bőr- és cipőipari vállalkozások képviselői, szakoktatással foglalkozó intézményvezetők és szaktanárok vettek részt. Jelen voltak továbbá az MSZOSZ, a Textilipari Dolgozók Szakszervezete, a Pannon Textil Klaszter, a Bőr- Cipő- és Bőrfeldolgozó-ipari Tudományos Egyesület vezetői és szakképzésért felelős munkatársai. **Lukács Jánosné** TMTE főtitkár-helyettes elnökletével folyt a „műhely-munka”, aki egy Gracian idézettel adta meg a rendezvény alaphangját: „Annyit érünk, amennyit tudunk, ismeretek híján úttalan a világ”. Az elnöki köszöntő és bevezető után az ismertető előadások következtek.

Kutasi Csaba (TMTE) a folyó kutatásról adott - prezentációval alátámasztott - tájékoztatást és a szakmai felnőttképzés új formáira hívta fel a figyelmet (a ppt. előadás megtekinthető).

Keleti Tamás a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) munkavállalói oldalának társelnöke (a Textilipari Dolgozók Szakszervezete főtitkára) először a KÁPB megalakulásáról, tevékenységéről beszélt. Elmondta, hogy a 2004. tavaszán létrejött KÁPB, a bőr-, ruha- és textilipar területén tevékenykedő azon szakmai- és érdekvédelmi szervezeteket - mind a munkavállalói-, mind a munkáltatói oldal részéről - tömörítve, amelyek készek az együttműködésre, a közös gondolkodásra, az érdekegyeztetés szélesítésére, a szociális dialógus erősítésére, továbbá készek bekapcsolódni az EU-n belül működő ágazati párbeszédbe. A kezdeményezés 2001-re nyúlik vissza, az akkor létrehozott Ágazati Egyeztető Bizottság résztvevőinek kibővítésével alakult meg a KÁPB, amely a belga kollegák útmutatásait és tapasztalatait felhasználva vált életképessé. A munkavállalók és munkáltatók megegyezésen alapuló együttműködésének elősegítése az ágazat versenyképességének fenntartása érdekében is rendkívül lényeges.

A társelnök külön kiemelte a közbeszerzések terén végzett erőfeszítéseiket. A prekoncepciók alapján létrejövő kiírások jogilag ugyan nem támadhatók, de sok kívánnivalót hagynak maguk után. Hiányolják a közbeszerzések tárgyának ellenőrzését, megoldatlannak tartják a közbeszerzések utólagos monitorozását. Több fórumon hangot adtak annak, hogy a közbeszerzéseknél esetenként fellelhető anomáliák mielőbbi felszámolását garantáló hatékony intézkedések mennyire időszerűek és sürgetően szükségesek.

A TMTE irányításával folyó kutatás megállapításai közül kiemelte a KÁPB munkavállalói oldalának társelnöke, hogy az eddigi felmérésben érintett 14 efeit meghaladó dolgozó a textil-, textilruházati- és textiltisztító ill. bőr- és cipőiparban az összesen foglalkoztatottak 25-30 %-t teszi ki. Így a nagyszámú és széleskörű információk alapján már most fontosnak látszik a kutatás utáni időszakokban megoldási modulok kialakítása is.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanácsban (NSZFT) közreműködő, az MSZOSZ által delegált Rabi Ferenc (aki a BDSZ elnöke) eddig is szívügyének tartotta a könnyűipari kutatások pályáztatását.

A munkahelyek megőrzéséhez a folyamatos és a piaci igényekhez jól alkalmazkodó képzések elengedhetetlenek. Az előadó hangsúlyozta, hogy a források terén is széles működési tér áll rendelkezésre. Többek között a Szociális és Munkaügyi Minisztérium mintegy 20 mrdFt-ot biztosít, további pályázati lehetőségekként:

- az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány kezelésében 5,9 mrdFt vár felhasználásra;
- az Állami Foglalkoztatási Szolgálat ilyen-irányú lehetőségei 10 mrdFt-ot tesznek ki, és amennyiben a teljes forrás háttérrel felsorolnánk, az 50 mrdFt-hoz közelítenénk – mondta Keleti Tamás.

Lényeges azonban, hogy csak olyan vállalkozás pályázhat eredményesen a munkahelymegtartó támogatások valamelyikére, amely piacképes termékek előállítását ill.

értékesítését tudja garantálni, visszaesése átmeneti jellegű és - többek között - az igénybe vett támogatás időtartamával megegyező idejű továbbfoglalkoztatást vállal. Az egyéb okból (pl. piaci igények tartós hiánya, szervezetlenség, hibás vagy elmaradt fejlesztések, gazdaságtalan termelés, piacképtelen termékek, marketing hiányosságok, stb.) válságos, nehéz helyzetbe került vállalkozások esetében nehezen értelmezhető a jelenlegi gazdasági válság miatti átmeneti jelleg. A segítségre azok számíthatnak, akik mintegy önhibájukon kívül, a bekövetkezett gazdasági- és pénzügyi válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, így a támogatással versenyképességüket, továbbműködésük esélyeit megőrizhetik.

A KÁPB társelnöke végezetül beszámolt a többségben nőket foglalkoztató munkáltatóknál folyó kutatásról, amely az ágazat versenyképességét, az esélyegyenlőség helyzetét és további lehetőségeit vizsgálja több minisztériumi apparátus közreműködésével is. Beszélt nemzetközi eredményeiről, pl. a kezdeményezésükre létrejött Kínával kötött megállapodásról ill. a termékek eredet-feltüntetését szigorító egyeztetésekről (az EU vám- pénzügyi- és adó-biztosával folytatott személyes tárgyalásokról).

Tomor János (a KÁPB munkaadói oldalának társelnöke, a Magyar Könnyűipari Szövetség elnöke) hangsúlyozta, hogy az élet átírta a műhelymunka programját is. Rámutatott arra, hogy a az EU-ban egyedi vállalati problémák orvoslására nincs esély. Azonban, ha egy iparcsoport képviseltében lobbiznak, úgy foglalkoznak a felvetéssel és rendre eredmények mutathatók fel. Bízta a jelenlevőket, hogy közérdekű problémáikkal forduljanak hozzájuk, mint mondta: „Tudják hol, mikor és kinél kell lobbizni”.

Lukács Jánosné TMTE főtitkár-helyettes ezután felhívta a résztvevők figyelmét a március 19-21. között a TMTE szervezésében Bányaterenyén megvalósuló „Termelékenységfejlesztés a ruhaipari vállalkozások versenyképesség javítása érdekében” tárgyú közpvezetői továbbképzésre. Hasonlóan említést tett a „Nemzeti Technológiai Platform a magyar textil- és ruhaipar megújításáért” (TEXPLAT) c. önkéntes szakmai szerveződés létrejöttéről és tevékenységéről.

A hozzászólók számos kérdéssel foglalkoztak.

- Többen a bizonytalan gazdasági helyzet miatti rövid előre-látás okozta problémákról szóltak, egyetértve a tanulás fontosságával.
- Szintén számos hozzászóló fogalmazott meg problémákat az új OKJ (Országos Képzési Jegyzék) rendszer általános és szakágazati vonatkozásait illetően.
- Többen kérték, hogy az NSZFI által végzendő OKJ tananyag-fejlesztésekbe a TMTE szakértői jobban kapcsolódjanak be.
- Volt, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy a rész-szakképesítések terén (pl. textil termék-összeállító /korábban varrómunkás/) érdekeltek a Munkaügyi Központok.
- Szóba-került az, hogy a tanárok továbbképzése főként anyagi kérdés, nemcsak a tanfolyami díj, hanem a képzésen résztvevő tanár helyettesítési költségei is kompenzálандóak lennének.
- Elhangzott: el kellene érni, hogy a felnőttképzést is úgy finanszírozzák, mint az iskolarendszerű nappali képzést.
- Továbbá többek részéről megfogalmazódott, hogy a készülő tanulmányban kerüljön kimunkálásra a kérdőívet kitöltő vállalkozások mérete az egyes válaszok tekintetében (létszám szerinti differenciálás, különös tekintettel a mikro-vállalkozásokra, egyéb kis cégekre).

Az észrevételeket és véleményeket a TMTE kutatási szakértői köszönettel vették. Egyúttal jelezték, hogy azon észrevételeket, amelyeket a kutatás összegzése során saját hatáskörben figyelembe tudnak venni, azokat beillesztik a tanulmányba. Az illetékeségből más szervek felé továbbítandó megjegyzéseket pedig eljuttatják a beavatkozásra jogosult címzettekhez.

A közel négy órás workshop **Lukács Jánosné** zárszavával ért véget. A TMTE főtitkár-helyettese külön rávilágított arra, hogy a textil-, textilruházati ill. bőr- és cipőipari

termékeknel többek között az iparművészeti alkotások a nagyobb hozzáadott értékű, így egyértelműen a versenyképes termékek megtestesítői.